

Paul
EPHESUS
ep Tuptsiwni'yuñqamuy amumi
Pēniata

¹ Nu' Paul, God tunatyayat ahpiy Jesus Christ lavay'ayaat it penta. Nu Ephesus ep God sinomuy-atuy, Jesus Christ aw tuptsiwni'yuñqamuy öqalanta.

² Nam núokwa, pu kwakwha unañwa God Itanay añqw umumi pitsíwtaa, pu Itahtutuyqawhqay Jesus Christ añq'ö.

Spiritual Blessings in Christ

³ Nam God Itahtutuyqawhqay Jesus Christ Naat tayawintiwa. Kwakwhat pi pam Hikwsit kuwahtipuyat öñaqwnihqat sohsok itamumi noa, Christ añ'a.

⁴ Ura pam nāt tūwaqatsit qa yúkuhqe, pay pepeq itamumi unañway'taqe, Christ añ itamuy namorsta, itam súankahkañw, qahováriwkahkañw, put atpip hoñniqat öviy'ö.

⁵ Pam Jesus Christ añ itamuy tíoyniqey tunatyaw-taqe, öviy añwu pay itamuy namorsta.

⁶ Nihqe Tiy pas aw unañway'taqey añ pam itamuy pás oya, núokway qaöwíhintaqat ahpiy'ö, itam put pas hihtatotaniqat öviy'ö.

⁷ Pu itam hapi Tiyat unwáyat ahpiy qenivo oyiwyunwa, God qaan'ewakw núokway ahpiy itahqaanhtipuy ayo yúkuq'ö,

⁸ Qaöwíhinkañw itamuy ökwatuwhqee.

⁹ Pi pam sohsok hihta suan wuwni'kañw, suyan mątsi'kañw, put tunatyay as tupkiwtañwuqat itamumi mątakna. Kurs pam yan hapi nahpe tunatyawta:

¹⁰ Ason tuwanit pās aw pituq̄w, pep pu' sohsok hihta nāmi tsovalaniqeyu, ōveqatsit epyaqata, pu tūwaqatsit epyaqata; nit sohsok hihta Christ aw nóani.

¹¹ God hapi hin tunatyawtaqey pan yúkuñwu. Noq̄w pam hapi tunatyay ahpiy Christ añ itamuy añwu pay namorstaqe, put enañ sun itamuy hihta huytañwu,

¹² Itam mohti Christ aw taqa'nañwtotiqamuyu, itam put pas hihtatotaniqat ōviy'ó, pam pas hímunihqat ep'e.

¹³ Noq̄w uma lomatuwawit qaatsatnihqat nanap-taqe, nuhtum Christ aw taqa'nañwtoti, it lomatuwawit hakiy hin ayo yámakniqat umuy āawnaqata. Uma put aw tūtuptionsiwaq̄w, pahsat pu God Qahováriwtaqat Hikwsit akw umuy tuvoylata; pi put hapi awinit pam sinmuy āawna.

¹⁴ God itamuy hin āawnaqey aw antsanniqey itamumi mahtakna, Hikwsiy itamumi nóahqee, hisat nāp himuy ahoy pas nāptiniqey pahsavoo. Noq̄w ōviy itam put pas hímunihqat ep put pas hihtatotani.

Paul's Prayer

¹⁵ Yaw uma Itahtutuyqawhqay Jesus Christ qapēvewnayakahkañw, God sinomuyatuy sohsokmuy amumi unañway'yuñwa.

16 Noq̄w nu it navotqe, òviy umuhpe God aw hahlayhtima; nihqe inawakinpiy añ umuy túñwanma, qa qe'iwmañwo.

17 Okiw as God Itahtutuyqawhqay Naat pas lolmat t̄alawñway'taqa Hikwsiy añ umuy unañwtalawnaniqat nu umuñem n̄awakinma. Okiw as pam umuy suan wuwnitoyne', pam hak h̄imuniñqey umumi namtaknani, uma put p̄as tuwi'vayaniqat òviy'ò.

18 Pam umuhwuwniy t̄alawne', pam it n̄ōyit aw umuy w̄añwayhqey umuy m̄āmatsnani. Itam put sinomat Christ amum hihta pas hihkay'taqat makiwyaniqey aw w̄añwayniwya.

19 God òqalay pas qaōw̄ihintaqat itamuy tupt-siw̄ni'yuñqamuy amuhpa' tumalay'taqey umuy m̄āmatsnani.

20 Ura pam òqalay akw Christ eñem a'nō tumaltaqe, mokiwyuy añqw ahoy put t̄ātayna; nihqe òveqatsit ep pas n̄āp putvaqe put qenitoya;

21 Nihqe sohsokmuy momñwituy amumi put moñwtavi, pu nuhtumi tutuyqawhqayamuy amumii, pu òqalat pasiwyuñqamuyu, pu añ t̄ūayalalwaqamuyu. Panta. Noq̄w òviy Christ hapi sohsokmuy amuhpenihqe pas pavan kaptsi'tiwa, yep qatsit epyaqamuy amuhpenihqee, pu qatsit n̄ātoniqat epyaqamuy amuhpenihqe p̄iwu.

22 Noq̄w sohsoy hihtu put aw maqaptsi'yuñwni. Noq̄w òviy pam God aw t̄ōnawtaqamuy amumi moñwtawiwa, sohsok hihta añ'a.

23 Pi itam put aw t̄ōnawtaqam put tokoyat anyuñwa; nihqe sumiyankañw put ahpiy pasiwyuñwa, ispi pam hapi sohsok hihta pasiwnañwuniq'ò.

2

From Death to Life

¹ Ura as hisat uma soñawnen so'pumuy amunyuñwa. Pi uma qaanhinwisqe God aw qa tuqayvahsi'kahkañw,

² Yep qatsit tunatyayat añ hinwisa. Ura as uma Nukpanat aw tuqayvastotañwu, imuy hihikwsimuy qamātaqpuveyaqamuy moñwíyamuy aw'i. Pam nāto God aw qa tuqayvahsi'yuñqamuy amuhpa' tumalay'ta.

³ Ura as itam nuhtum yēse; nihqe nāp itah-tunatyayat añ hinwisa. Ura as itam itahtokoy tuñlayiyat añ hinwisa, pu itahtunatyayat tuñlayiyat añ'a. As itam God itsívuyat akw sóontsaniwyuñwa, ayam mímawat hin nāt put akw sóontsaniwyuñqat pan'i.

⁴ Noqw pay God itamumi pas unañway'taqe, núokway pas qaöwíhintaqat akw itamuy ökwatuwhqe,

⁵ Itamuy nāt so'pumniqw, itamuy Christ enañ ahoy yesvana. (Uma put núokwayat akw ayo nõña.)

⁶ Pam Christ enañ itamuy ahoy tātaynat, put enañ itamuy öveqatsit ep yesvana, Christ Jesus añ'a.

⁷ God qatsit nātoniqat epeq put núokway pas qaöwíhintaqat nuhtumi mahtaknani, Christ Jesus añ itamumi pas unañway'taqee.

⁸ Pi uma qapēvewnayaqe, God núokwayat ahpiy ayo nõñakiwta. Uma qa natsviy ayo nõña. God hapi soñawnen kuwahtiput umuy maqa.

⁹ Kurs hak nāp hintsakpiy akw ayo nātapni; pantaniqw pam put ep kwiviyuaatani.

¹⁰ Pi itam hapi God tumalyukimatu. Itam hihta lolmat hintsatskaniqat ōviy God hapi pay añwu pan tunatyawtaqe, Christ Jesus ahpiy itamuy suan hinwisniqat itamuñem pan yuku.

One in Christ

¹¹ Noqw ōviy uma it u'ni'yuñwni: Ura uma qa-Jew-sínomnikañw pan tihtiwya. Noqw ima Jew-sinom poñotkit akw tuvoylaiwyuñqam qapoñótkiwyuñqamuy yan umuy túñwantotañwu; nāmahin pi as puma pay suovaam-sa tuvoylaiwyuñwa.

¹² Noqw ephaqam uma Christ aw qa tōnawtaqe, qa God sinomatu, Israel-sinmuy amun'i; qa haqam hisat God umumum awinit pasiwna. Pi uma put qa tuwi'yuñqe, qa put aw yankahkañw yēse.

¹³ Ura as uma hisat God añqw yāvahaq hinnumya. Noqw pu' hapi pam Christ Jesus añ umuy namihayhpota, Christ mokiwyat ahpiy'o.

¹⁴⁻¹⁵ Pi Christ hapi Jew-sinmuy, imuy qa-Jew-sinmuy enañ namivōhikna. Ura as hin hinwisniqa tutavo pey'taqa tuhpelat an pumuy amuhtsave wunu. Noqw pay Christ God aw nātapqe, tutavot ayo yúkuhqe, soñawnen tuhpelat sahpuksa. Ura as itam löyöm sinoiwtaqamu. Noqw pam itamuy namivōhiknat itamuy sūka sinoiwtañiqat itamuñem pan yuku.

¹⁶ Pam panhtit itamuy sohsokmuy God enañ namivōhikna, nahoyehtsit ep mokqee. Noqw ōviy itam sūp sinoiwtaqe, soon pāpu nānatuwqamni.

¹⁷ Pi Christ pituhqe umuy qa-Jew-sinmuy yāvahaqyaqamuy amumi-nikañw pu imuy

Jew-sinmuy hayhke'yaqamuy amumi hihta lolmat yuaayku, puma pāpu qa nānami hihta ep hinyuñwniqata.

¹⁸ Pi itam sohsoyam sun put ahpiy sūkw Hikwsit añ Itanay aw ökiwta.

¹⁹ Taay, noqw öviy hapi uma pāpu qa pas hákimu, qa haqaqw sínomu. Pi uma tuptsiwni'yuñqamuy amumum sūp sínomu, pu God tímatu.

²⁰ Uma hapi God kīyat anyuñwa, God aya-mat-niqw, pu put lavay'aymat tukwyayhnayaqw, uma put ep kīwyuñwa. Noqw Jesus Christ pas nāp kituyqayatniqey pepeq pakiwta.

²¹ Put hapi ep sohsoy kīhu pās namivipkaiwkahkañw, God eñem pas qahováriwtaqa kīhu yukiwma.

²² Noqw uma hapi nuhtum put ep kīwyuñwa; noqw God pas nāp put añ ki'ta, Hikwsiy añ'a.

3

Paul's Work for the Gentiles

¹ Pi yaniqw hapi nu Paul, umuy qa-Jew-sinmuy amuñem Jesus Christ tunatyayat ep sivilawhqa umuñem tūviñtima.

² Pay God nuy núokway máqahqe, nuy qa-Jew-sinmuy amumi lomatuwawit yuaataniqat aw ayata. Uma soon qa it pay nanapta.

³ Ura pam hihta as tupkiwtañwuqat inumi mātaktaqe, put nuy māmatsna. Pay nu mohtihagam pan umumiq hihsavat pēna.

⁴ Noqw ason uma it añ tūnwaye', pahsat pu uma nuy hihta tupkiwtañwuqat hin mātsi'taqat

pay soon qa nanaptani. Pam himu tupkiwtañwuqa hapi Christ pas nāpa.

⁵ Pam navoti as añqaww sinmuy nānañk yesqamuy amumi tupkiwta. Noqw pu' hapi God put aw nānoi'yuñqamuy ayamuy, pu put eñem yuaatotaqamuy amumi Hikwsit ahpiy put mātakta.

⁶ It hapi nu pañqawu: Ima qa-Jew-sinom, Jew-sinmuy amumum God añqw hihta makiway'yuñwni; pu puma pumuy amumum sūkw tokot anyuñwni. Noqw God, lomatuwit ahpiy, hin sinomuy amumi awini'taqey, pan imuy qa-Jew-sinmuy amuñem hinhtini, Christ añ'a.

⁷ Noqw pam nuy núokway máqahqe, nuy lomatuwit sinmuy āawnaniqat aw nuy távihqe, nuy put aw öqalmaqa.

⁸ Nāmahin pi as nu God sinomuyatuy amuñaqw pas susqahimuniqw, God nuy namorstaqe nuy ayata qa-Jew-sinmuy amuhpa' Christ tunatyayat qaöwíhintaqat yuaataniqata.

⁹ Ura God, Jesus Christ añ sohsok hihta yúkuhqa hisatñahaqaww tunatyay tupki'ta; nihqe nuy put tunvotnaniqat aw nuy ayata, nu Christ añqw hihta pas qahaqámi sohtaqat, pas qaöwíhintaqat makiwyaniqat yuaatinumniqata.

¹⁰⁻¹¹ Pam öveqatsit ep añ öqalay'yuñqamuy amumi-nikañw, pu nuhtumi moñw'iwyuñqamuy amumi put suan wuwniy qaöwíhintaqat poñahantaniqey nāwakna; nihqe öviy pam tunatyay sūs yúkuhqey mahtaknaqe, Itahtutuyqawhqay Christ Jesus añ itamuy sohsokmuy sumitsovala.

¹² Noqw itam hapi Jesus qapēvewnayaqe, put aw yanyuñwa; nihqe öviy itam qa tuhtusyat, qa

nánahtsopkahkañw, God aw ökiwta, Christ Jesus añ'a.

¹³ Paniqw hapi öviy nu umuñem hihta añ kãnavotqat uma qa ep hin unañwtotiniqat nu nãwakna. Pi uma inumi pas hihtunihqey put akw navoti'yuñwni.

The Love of Christ

¹⁴ Yaniqw hapi öviy nu Itahtutuyqawhqay Christ Jesus Nayat aw naokiwlawu.

¹⁵ Pam hapi öveqatsit ep yesqamuy, pu tūwaqatsit ep yesqamuy sohsokmuy sinomuy náamu.

¹⁶ Pas pay okiw pam Hikwsiy añ umuy umuh'unañwpeq öqaltoynani, pas pavan nukñwat öqalay ahpiy'o.

¹⁷ Pas pay uma Christ umuh'unañwpeq qátuhqat qapēvewnayakahkañw, pas suyan put navoti'yuñwni. Pas pay okiw uma put aw unañway'kahkañw, soñawnen put ep hürs ñapkiwkahkañw hürs hoñni.

¹⁸ Pas pay okiw uma sohsokmuy God sinomuyatuy amumum Christ umumi pas pavan unañway'taqat māmatsyani. Put nami'nañwaat a'nö pūtsi, pu qa tsāva, pu a'nö hōtsi, pu ömiqhaqami qa tuwáni.

¹⁹ Kurs hak put nami'nañwayat pas suyan mātsi'tani. Pas pay okiw God pas nāp umuhtunatyay añ ahsupoq tuyqawi'tani.

²⁰ Taay. God hapi itamuhsonva öqalay akw tumalay'ta; nihqe pam itamuñem qaan'ewakw hihta hinhtiniqey tuwi'ta, itahnawakinpiy, pu itahwuwniy epnihqe yupqöyvee.

21 Nam pam yūmosa nānañumo yēsiwniqat aqwhaqami tayawintiwa, Christ Jesus añ put aw tōnawtaqamuy amuhpiy'o. Pay nam antaa.

4

The Unity of the Body

1 Noqw òviy hapi nu Itahtutuyqawhqay eñem sivilawhqa umumi pañqawni: Uma God sinomatniqey aw wánwayniwya; òviy uma put sinomatniqey pan hinwisni.

2 Uma okiw'unañway'yuñwni; uma pās unañway'kahkañw, hihta ep qa its puhtsemokyamantani; nānami unañway'kahkañw, uma nānami qa hin unañway'yuñwni.

3 Uma Qahováriwtaqat Hikwsit añ sun tunatyawyuñwniqey añ ö'qalyani, nānami qa hihta ep hinkahkañwo.

4 Pi itam sumiyankañw Christ tokoyat anyuñwa; piw sūka Hikwsi itamuhsonva pakiwta. Itam sohsoyam sūkw ñōyit aw wánwayniwya.

5 Itam sohsoyam sūkw moñwí'yuñwa, sūn qapēvewni'yuñwa, sūn kūyit akw tuvoylatoti.

6 God Itana pas sūkaa. Pam hapi sohsokmuy amumi moñw'iwta, pu sohsokmuy amuhpa' tumalay'ta, pu umuy sohsokmuy umuhpe qatu.

7 Noqw itam hapi nānap hihta itah'ayaway makiwya, hin Christ itamuy öqalhuytaqat pan'i.

8 Paniqw hapi òviy tutuvenit añ yan pey'ta: Pam tuwqamuy áñwutat, òmi wūvi; nihqe hihta kuwahtiput sinmuy huyta, yan'i.

9 Noqw pi pam wupqe, suyan pi pam tūwaqatsit atkamiq pakit pahsat òmi wūvi.

10 Pi pam hawhqe piw tokpelat yupqöymiq wūvi, sohsok hihta aw tutuyqawniqe öviy'ö.

11 Pam wupqe, sinomuy amuñaqw hakimuy ayaiwyuñniqat pumuy öqalmaqa, pētu lavay'a'yatniqata, pu haqawat lomatuwit yuaatotaniqata, pu añ hakimuy tuptsiwni'yuñqamuy amumi tunatyawyuñwe', pumuy tutuqaynayaniqata.

12 Noqw God sinomat pumuy tumalayamuy ahpiy tukswiwiskahkañw lomatuwit tumal-totaniqey tuwi'wisa; noqw Christ sinomat suyht-sepñwat wūhaq'iwmañw, öqawi'wisni.

13 Itam pan hinwiskahkañw sun qapevēwnayani; pu itam sun God Tiyat tuwi'vayani, itam pās pasi-wyuñwniqey pahsavoo, Christ hin pās pasiwtaqat pan'i.

14 Itam hapi yahpiy qa tsātsakwmuy amun-yuñwe', itahtuptionsniy añ hūrs hoñni. Noqw pep pu' hīhihta pūhu tutuqayhpi itamuy soon táyaknani. Taq hakim tuhisay akw lomatuwit nukushintsat-snat, sīnmuy ūnatoynayaniqey öviy mokmani'yuñwa.

15 Itam pas nānami unañway'kahkañw, nānami qa hihta atsálalwani. Noqw Christ hin hintaqw itam añ ahsupoq put anhtotiniqey aw ökiniqey añ ö'qalyani. Pi pam hapi sinomuy qötöamu.

16 Noqw itam sumiyankahkanw put tokoyat anyuñqe pās namivipkaiwyuñwa, put aw maqaptsi'kahkañwo. Hakiy tokoat ööqay, pu tathuy akw öqawi'tañwuqat pan hapi itam nāö'qawnayani. Itam pankahkañw, suyhtsepñwat öqawi'wiskahkañw, nāvaañwantotakahkañw, nānami pas unañway'yuñwniqey tuwi'vayani.

The New Life in Christ

17 Noq̄w ōviy nu it pas pañqawni; Tutuyqawh̄qat qeniyat ep nu umumi put lavayhtini: Uma yahpiy haqahpiy añ qatuptsiw̄ni'yuñqamuy qa amún hinwisni. Taq puma hihta an'e'wakwnih̄qat-sa wūwantota, pumuy wuw̄niam qatālawvaq'ō.

18 Puma qa hihta navoti'yuñqe, qatsit God añqwnih̄qat ñastaya, pi puma a'nö unañway'yuñqe ōviy'o.

19 Pas töhsap'iwyuñwa; qahopqatsit aw nātahkukni'yuñwa; hihta tuyoy'ewakw hintsatskaqey aw-sa nānoi'yuñwa.

20 Noq̄w uma hapi Christ añq̄w qa pan nanapta.

21 Uma soon Jesus hin hinmaqat qa nanapta, ura pam hin hihta pas antsanih̄qat tūtutuqaynaqata.

22 Nih̄qe ōviy uma umuhhisattunatyay qa añ hinwist, umuhhisatqatsiy ayo yukuyani. Taq hakiy tunatyaat hakiy ūnatoyne', hovalañwu.

23 Uma puhuwuwni'vaye', puhu'nañway'kahkañw, pūhut qatsit yesni.

24 Uma panhtote' soñawnen pūhut yūyahni. Uma God tunatyayat añ puhutotini. Nen uma pas antsa put eñem sutsvo oyiwyuñwe', súanyuñwni.

25 Noq̄w ōviy uma umuh'a'tsay qe'totit, nānami hihta pas antsanih̄qat yuaatiwisni; taq itam sohsoyam namiwiwyuñwa.

26 Ason uma hihta ep itsívutote' qa put akw qaantotini. Hak qa tēvep hihta ep nākay'tamantani.

27 Pu uma Nukpanat qa haqam qenitoynayamantani.

28 Uyiñwu qa hihta pāpu úuyiñwt, nāp tumalay'te' hihta lolmat ahsatit, hakiy hihta hakni'taqat

paañwamantani.

²⁹ Qalomálavayi umuhmoañaq w qa nōñantani, pay lomavayi-saa. Uma panwise' tūō'qawnayani; nen añ umumi tūqayyuñqamuy uma paañwantotani.

³⁰ Pu uma God Hikwsiyat Qahováriwtaqat qa unañwmokintotani. Ura God put akw umuy tuvoylata, hisat umuy ahoy nāptiniqey aw pahsavoo.

³¹ Uma nuhtumi hihta ep tūtuynayanıqey qe'yani, pu qa suy'tsiptotimantani. Uma qa hihta ep nānami nākay'yuñwmantani; uma qa hihta ep nāqōhqōylalwani; pu qalomálavayit qe'yani. Uma qa nukpan'unaway'yuñwni.

³² Pu uma nāvāsıyani; pu nun'okwatni; nānami hihta ep pōhikiwyuñwni, God Christ tunatyawkañw umumi pōhikqat pan'i.

5

Living in the Light

¹ Paniqw ōviy uma God aw nanawinyani, pas aw unañwamat tímatnihqey pan'i.

² Pu uma nānami unañway'yuñqey qa qe'totit, Christ itamumi hin unañway'taqat pan uma nānami unañway'yuñwni. Ura pam itamuñem mokqe God aw nātavi. Noqw God put ep nahyoñwa. Pi Christ qatsiy távihqe soñawnen God aw hihta kwañwáhovaktuqat noa.

³ Uma tokot sokoptiwisniqey, pu qahopqatsit añ hinwisniqey qe'yani; pu hihta qa umuhhimuy uma qa tuñlay'yuñwni. Uma iit yantaqat qa yuaatotani; pi pam pantaqa lavayi God sinomuyatuy qa súa muhpee.

⁴ Uma itséheelavayit, pu an'e'wakw lavayit, pu honaqlavayit ayo yukuyani; taq pam pantaqa qa súumuhpee. Uma qa pan yuaatotat, hihta añ God aw hahlayhtiwisni.

⁵ Pi uma it navoti'yuñwa: I' hak tokot sokoplawhqa, pu tuyoy'ewakw tunatyay'taqa, pu kan'ewtunatyay'taqa, nāp yukiwhput aw nāwakinmaqat antaqa soon Christ moñwtunatyayat ep geni'tani, God moñwtunatyayat ep'e.

⁶ Put pantaqat ep hapi qatuqáyvastotaqamuy amumi God itsívuat pitsíwta. Noqw òviy uma tunatyaltotini, taq ka hak haqam an'ewakw lavayit akw umuy ūnatoynani.

⁷ Oviy uma pan hinwisqamuy qa umu'puñalyani.

⁸ Nāwuspi ura hisat as uma qaunánwtalqatsit añ hinwisa. Nikañw pu' hapi uma Tutuyqawhقات tālayat tayyuñwa; òviy uma tālat tayyuñqey pan hinwisni.

⁹ Pi God Hikwsiat hakiy unañwayat aw tālawnañwu; nihqe pam hapi lomaqatsit, pu súanqatsit, pu hihta pas antsanihqat aw hakiy wikvañwu.

¹⁰ Noqw òviy uma Tutuyqawhقات unañwveyaniqey tuwi'vayani.

¹¹ Pu uma it qatālat ahpiy hintsatskiwhقات qa hihta nukñway'taqat ep qa nuhtumyani. Uma qa panyuñwt, pumuy tuhtualyani.

¹² Taq puma qamātaqquve hihta hintsatskaqw, put yuaataniqw pam haman'eway'o.

¹³ Pi tāla put sohsok mātaqtani; noqw pep pu' pam hímuniqey mātaqtini.

¹⁴ Pi tāla hapi hihta hímunihqat māaktañwu. Paniqw hapi òviy tutuvenit añ yan pey'ta: Um

puwhqa tātayii; nen um so’pumuy amuñaqw qatuptuqw Christ ūmi tālawnani.

¹⁵ Noqw ōviy hapi uma tunatyaltote’ pās umuh’unañway yesni; uma nāsta wuwni’yuñqey qa pan hinwist, pās wuwni’yuñqey panyuñwni.

¹⁶ Uma qa paysoq yest, hihta apiiwyuñwni, taq qalomátalōñwintiwa.

¹⁷ Paniqw ōviy uma hihta añ pās wuwni’yuñwe’, Tutuyqawhqat tunatyayat haqe’ qatsqat mātsi’yuñwni.

¹⁸ Uma honačkuyit akw qa hōnaq’iwyuñwni, taq put akw hak nāhovañwu. Uma qa panyuñwt Hikwsit akw ahsaliwyuñwni.

¹⁹ Uma God lavayiyat nānami yuaatotani, pu tātawit God tawsomi’taqata, pu unañwvhsit tātawita. Uma umuh’unañwpeq Tutuyqawhqat aw tātawlalwe’, sasonkiwyani.

²⁰ Uma yūmosa sohsok hihta añ God Itanay aw kwakwhatiwisni, Itahtutuyqawhqay Jesus Christ natñwayiyat añ’a.

Wives and Husbands

²¹ Uma nānami maqaptsi’yuñwni, God kaptsi’kahkañwo.

²² Uma momoyamu, uma pas nāp umuhpuwsuñwmuy amumi maqaptsi’yuñwni, pas Tutuyqawhqat aw hin maqaptsi’yuñqey pan’i.

²³ Pi tāqa hapi nōmay qötöata, pas Christ put aw tōnawtaqamuy qötöamnihqat pan’i; pu pam hapi sinomuy put tokoyat anyuñqamuy ayo oya.

²⁴ Noqw Christ aw tōnawtaqam put aw maqaptsiy yesq, pan ima momoyam añ pas nāp puwsuñwmuy amumi sohsok hihta añ maqaptsi’yuñwni.

25 Pu uma tahtaqtu, uma umuhnōmamuy amumi unañway'yuñwni, pas Christ put aw tōnawtaqamuy amumi hin unañway'taqat pan'i.

26 Ura pam amuñem nātapqe, pumuy nēñem sutsvo óyahqe, lavayiy kūyit antaqat akw pumuy pāhoma.

27 Pam sinomuy qa hihta akw hinyuñqat pas hihtuniñqat nāmi ökinaniqey nāwakna, pas qa hihta akw tuyoy'ewak'íwtaqata, qa tsokviwyuñqata, pas qa hihta akw hovalniwyuñqata.

28 Noqw pan hapi as tahtaqt nōmamuy amumi unañway'yuñwni, nāp tokoy aw hin pas unañway'yuñqey pan'i. Pas nōmay aw unañway'taqa hapi nāp nāmi unañway'tañwu.

29 Qa hisat pi hak haqam nāp tokoy aw qa suhtaq'ewa; pam put nōnopnañwu, pu aw unañwtavi'tañwu, hin Tutuyqawhqa put aw tōnawtaqamuy amumi unañwtavi'taqat pan'i.

30 Itam pi put öqayat pu tokoyat anyuñwa.

31 Ura yan pey'ta: Yaniqw hapi öviy tāqa nay, pu yuy pumuy mātapt nōmay aw hūrstimantani; noqw puma löyöm sūka tókoniwhtimantani.

32 I' hapi himu pas pavan tupkiwtañwuqa; noqw nu Christ-nikañw pu put aw tōnawtaqamuy hapi lavayhti.

33 Noqw pan hapi hak nōmay aw unañway'tamantani, pas nāmi hin unañway'taqey pan'i; noqw pu wuhti kōñay kaptsi'tani.

6

Children and Parents

¹ Tsātsayomu, uma umunamuy, umuñumuy amumi tuqayvahsit yesni. Nen uma Tutuyqawhqat tunatyayat añ suan hinwisni.

² Ura yan hapi pey'ta: Um unay, pu uñuy pumuy kaptsi'tani. I' tutavo mohti'maqa áwinit enañ nuhtumi mātaviwa.

³ Yan'i: Um panmaq wuñem lolmani; noqw um tūwaqatsit ep wūpatqatsit nāvokawnani.

⁴ Pu uma nāmatu, uma umuhtimuy qa itsívuľalwat, Tutuyqawhqat añ pumuy tutuwnayakañw pumuy ökwphantotani. Pan hapi uma pumuy wúñwintotani.

Slaves and Masters

⁵ Noqw uma tūtuwiku, pay uma qa atsáy'kahkañw yep qatsit ep umuhmomñwituy amumi tūqayyuñwini, kaptsi'yuñwini, mamqaskahkañwo. Pay uma hin Christ eñem tumalay'yuñqey pan pumuy amuñem tumalay'yuñwini.

⁶ Uma yūmosa qanātusi'kahkañw tumalay'yuñwini, qa pas umuhmomñwit umumi tayyuñqw-saa. Yan uma pas antsa Christ tumal'aymatnen, umuh'unaññaqw God eñem tumalay'yuñwini.

⁷ Uma qanātusi'kahkañw sohsok hihta hintsatskani, Tutuyqawhqat eñem tumalay'yuñqey pan tunatyawkahkañwo, qa sinmuy amuñemyaqey pan'i,

⁸ It navoti'yuñqee: Pi pay hak hihta lolmat hintsake', put ep Tutuyqawhqat añqw hihta ömahtamantani, nāmahin pi sen hak tūwikinīkañwo, pu piw qa pamnikañwo.

⁹ Pu uma añ tūwiki'yuñqamu, pay uma piw pan pumuy oyi'yuñwni, qa tsatsáwinayani. Pi uma navoti'yuñqw Umuhtutuyqawhqa òveqatsit ep qatu. Noqw pam piw pumuy Tutuyqawhqaamu. Pi pam qa sinonuiña.

The Whole Armor of God

¹⁰ Taa, itupkomu, uma Tutuyqawhقات añ hoñvitotini, put pavan òqalayát añ'a.

¹¹ Uma God añqw tuwvotat yūyahni, nen uma Nukpanat unatwiyat aw rohomhtotiniqey aw òqalay'yuñwni.

¹² Pi itam qa sinmuy amumi nānaywa; itam òva qataymataqpuva nukpanhihikwsimuy amumi nānaywa, mohpegyaqamuy amumii, pu nuhtumi moñw'iwyuñqamuy amumii, pu yep qatsit ep qatalpuve moñw'iwyuñqamuy amumii.

¹³ Paniqw òviy uma God añqw tuwvotat yuwsit sohsok yūyahni, nen qalomátalōñvaqw uma añ hin kuyyuñwni; pu uma sohsok panwise' hūrs hoñni.

¹⁴ Paniqw òviy uma hūrs hoñni, God lavayiyat pas qaatsatnihqat kwewhtotat, God añqw suan qatsit umuhtawitsqay aqw tupki'yuñwni.

¹⁵ Pu uma soñawnen lomatuwit totsyaqyat, kwakwhat lavayit tuawi'yuñwniqey na'sas'iwyuñwni.

¹⁶ Pu tis òviy uma qapēvewnit, tuwvotat antaqat hūrs ñuy'yuñwni. Put akw uma Nukpanat hōyat uwiwitaqat tōkayamantani.

¹⁷ Pu uma ayo nõñakpit hūrs ñuy'yuñwni. Pam sivavitañaqtsit anta; pu uma God lavayiyat yawyuñwni. Pam hapi Qahováriwtaqat Hikwsit ahpiy sipwuvahpit anta.

18 Yūmosa uma nāwakinwisni, pu naokiwtiwisni, Qahováriwtaqat Hikwsit añ'a. Uma qa nañ'ekni'kahkañw tunatyawwisni, pu sohsokmuy tuptsiwni'yuñqamuy amuñem tūviñtiwisni,

19 Pu inuñem pīwu. Noqw nu hin yuaaykuniqey okiw navoti'tani; nen nu qa nánahtsopkañw lavayhte' lomatuwit tupkiwtañwuqat tunvotnani.

20 Pi nu soñawnen Christ qeniyat ep lomatuwit yuaata, nāmahin pi nu sivikive pakiwta. Nihqe nu put ep qa nánahtsopkañw yuaaykuniqey nāwakna, hinhaqam pas nu as lavayhtiniqey pan'i.

Final Greetings

21-22 Nu pas aw iunañway itupkoy Tychicus, God eñem qaatsáy'makañw tumalay'taqat, umumi távini. Noqw pam nuy hin hintaqat, piw nuy hihta hintsakqat sohsok umuy āawnani. Noqw ason uma put nanapte' suyan unañwtotini.

23 Noqw nam i' kwakwha unañwa tuptsiwni'yuñqamuy amumi pitsíwtaa. Nam God Itana, Itahtutuyqawhqay Jesus Christ amum umumi nami'nañwat, qapevewnit enañ nóani.

24 Noqw nam Itahtutuyqawhqay Jesus Christ pas antsa aw unañway'yuñqam sohsoyam put núokwayat makiwyani. Nam antaa.

God Lavaiyat An Puhuvasiwni New Testament in Hopi (US:hop:Hopi)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hopi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hopi [hop], USA

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hopi

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
f1558f03-6e18-5edf-b292-77ef05524aff